

Indexering gemeentelijke tarieven

Informatieavond

7 maart 2024

MOERDIJK

Centrale vraag:

Raadsvergadering 14 december 2023:

‘’ Past de werkwijze zoals we nu tot inflatiecorrecties komen nog steeds bij deze gemeenteraad?”

Hierdoor behoefte aan uitleg over gehanteerde werkwijze

MOERDIJK

Agenda

1. Waarom indexeren we de tarieven?
2. Hoe indexeren we de tarieven?
3. De OZB nader bekeken
4. Nadere duiding / perspectief
5. Conclusie
6. Vragen en hoe verder?

1. Waarom indexeren we de tarieven?

De uitgaven van de gemeente

(cijfers begroting 2024 x € 1 miljoen)

Uitgaven

Waar gaat het geld naar toe?

Samen aan de slag voor het klimaat

Rioolonderhoud	€ 9,8
Afvalinzameling en verwerking	€ 5,0
Milieu	€ 3,4

Economie voor een vitaal Moerdijk

Economische ontwikkeling	€ 1,5
Havens	€ 0,2
Sociale werkvoorziening	€ 2,8
Grondexploitatie	€ 12,1

Partnerschap en gebiedsgericht werken

Bestuur en Burgerzaken	€ 3,7
Kosten belastingheffing	€ 1,5
Treasury *(rente over geldleningen)*	-€ 0,1
Overhead *(personeel, huisvesting, automatisering)*	€ 16,5
Overige uitgaven *(stelposten en verrekening met reserves)*	€ 11,6

Prettig en veilig wonen en leven

Veiligheid	€ 5,8
Wegenonderhoud, verkeer, vervoer en parkeren	€ 10,0
Wonen en bouwen	€ 2,9
Onderwijs	€ 5,1
Sport	€ 4,0
Kunst, cultuur, bibliotheek	€ 1,9
Openbaar groen en openluchtrecreatie	€ 5,0
Ruimtelijke ordening & Omgevingswet	€ 0,9
Begraven	€ 0,5

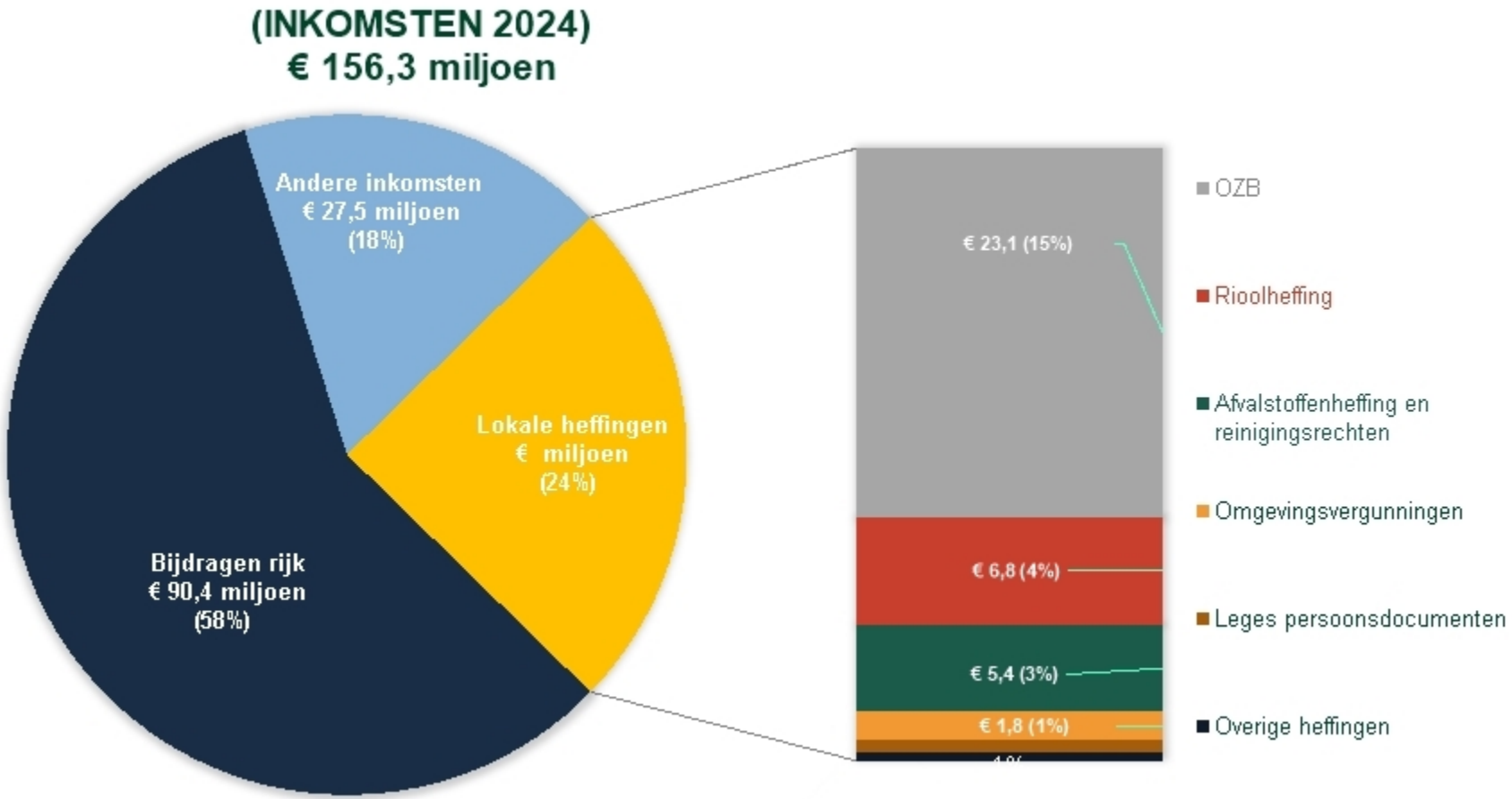
Inwoners die ondersteuning nodig hebben

Maatschappelijke ondersteuning en voorzieningen	€ 21,9
Bijstandsuitkeringen/begeleiding naar werk	€ 12,2
Bijzondere bijstand en minimaregelingen	€ 1,7
Begeleiding jeugd	€ 11,7
Gezondheidszorg	€ 2,4

Totaal uitgaven € 154,0

MOERDIJK

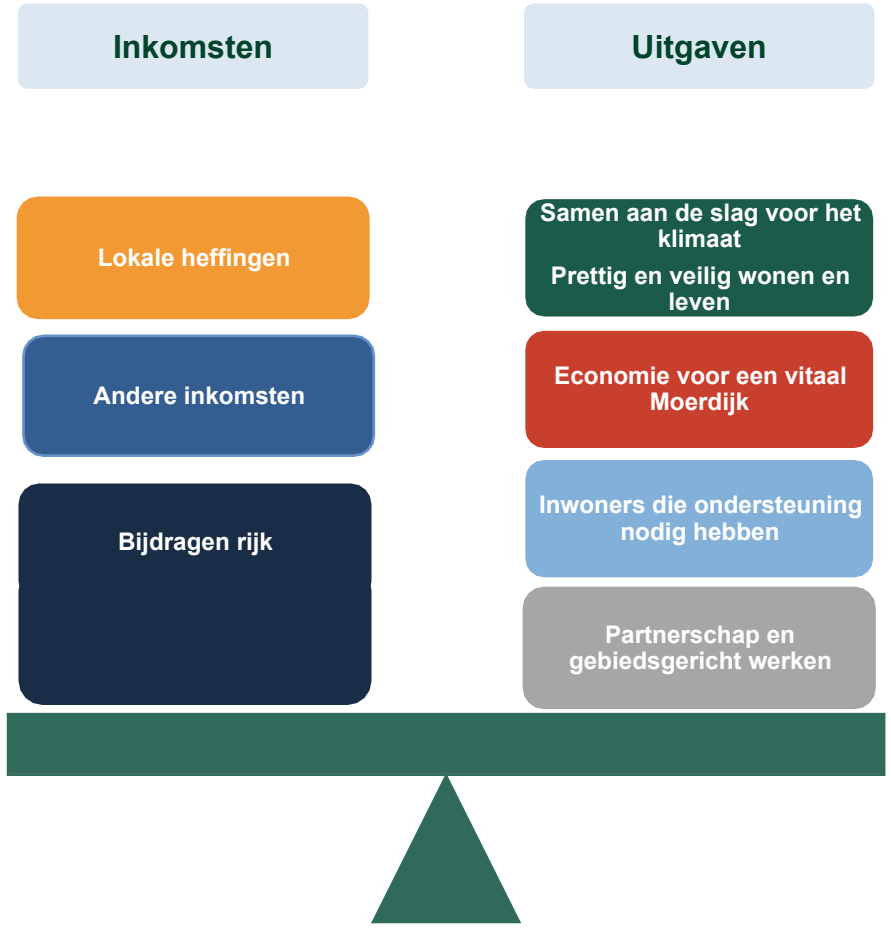
De inkomsten van de gemeente

MOERDIJK

Waarom indexeren we de tarieven?

- Opbrengsten mee laten bewegen met kostenontwikkelingen zodat de gemeentelijke uitgaven bekostigd kunnen blijven worden
- Grootste inkomstenpost (bijdragen Rijk) wordt ook bijgesteld naar aanleiding van kostenontwikkelingen
- Voor lokale heffingen met gemeenteraad systematiek afgesproken…

MOERDIJK

2. Hoe indexeren we de tarieven?

MOERDIJK

Welke systematiek passen we toe?

Basisuitgangspunt:

In het verleden heeft de gemeenteraad als beleidslijn vastgesteld dat de gemeentelijke heffingen jaarlijks in ieder geval worden verhoogd met de (verwachte) inflatie, omdat de inkomsten van de gemeente anders achter gaan lopen op de uitgaven.

Rekening houdend met:

- Diverse heffingen maximaal 100% kostendekkendheid (o.a. rioolheffing, afvalstoffenheffing)
- 2 keer per jaar uitgebreide toelichting per heffing in paragraaf Lokale heffingen

MOERDIJK

Welke index gebruiken we?

Geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp)

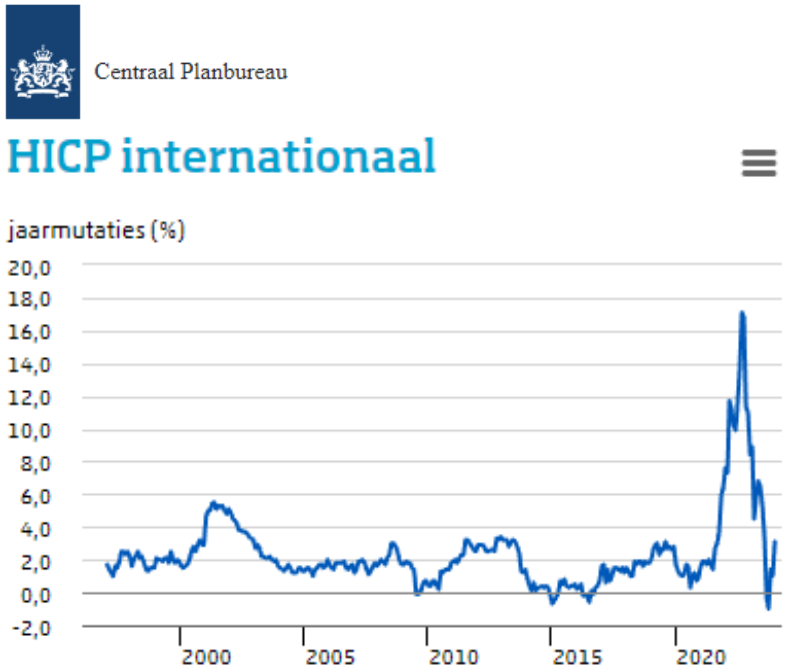
''Indexcijfer dat het prijsverloop weergeeft van een pakket goederen en diensten zoals dit gemiddeld wordt aangeschaft door alle huishoudens in Nederland en door buitenlanders op Nederlands grondgebied"

- Internationaal erkende maatstaf voor inflatie

  Instituten als de ECB, DNB, het IMF en de OESO gebruiken de hicp als maatstaf

- Bekendheid en uitlegbaarheid richting inwoners

- Hanteren we al geruime tijd voor indexering tarieven
  - Resulteerde gemiddeld in een jaarlijkse indexering van de tarieven van 1 à 2,5 procent
  - Extreem jaar 2022, onder andere door de fors gestegen energieprijzen

MOERDIJK

In de praktijk

De tariefberekening 2024 nader uitgelegd

MOERDIJK

Twee jaar geleden… (terug naar 2022)

- Omdat de tarieven voorafgaand aan het jaar vastgesteld moeten worden, gaan we de tariefbijstelling voor 2023 berekenen.

- **Maart 2022:**

  Centraal planbureau publiceert actuele prognoses inflatiecijfers

Centraal Planbureau
Centraal Economisch Plan 2022
CPB Raming
maart 2022

	2022	2023	2024
Consumentenprijsindex (hicp)	5,9%	2,2%	0,0%

- **Juli 2022**:

  Uitgangspunten tariefontwikkeling 2023 vastgesteld (Kadernota 2023)

- **December 2022**:

  Belastingtarieven 2023 vastgesteld (formele eis)

MOERDIJK

Gedurende 2022…

125 jaar
Centraal Bureau
voor de Statistiek

Geharmoniseerde consumentenprijsindex 11,6 procent hoger in juli

29-7-2022 06:30

NOS Nieuws • Dinsdag 6 september 2022, 06:34 •
Aangepast dinsdag 6 september 2022, 10:34

Hoogste inflatie ooit: 12 procent in augustus

De inflatie in Nederland is in augustus verder opgelopen naar 12 procent, vergeleken met dezelfde maand een jaar eerder. Dat is het hoogste cijfer ooit in Nederland gemeten. In juli was de inflatie 10,3 procent. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) houdt sinds 1963 maandelijks het inflatiecijfer bij. Het vorige record stamt uit januari 1975 toen de inflatie 11,1 procent was.

deVolkskrant

NIEUWS

Historische inflatie in 2022, hoogste in bijna vijftig jaar

Over heel 2022 genomen lagen de prijzen gemiddeld 10,0 procent hoger dan in het jaar ervoor, het hoogste jaarcijfer sinds 1975. De energieprijzen stuwden het inflatiecijfer naar recordhoogte.

Pepijn de Lange 10 januari 2023, 06:49

MOERDIJK

2023

- We moeten de tarieven voor 2024 gaan berekenen
- **Maart 2023**:

Centraal planbureau publiceert de werkelijke inflatiecijfers 2022 en actuele prognoses 2023 ev.

	2022	2023	2024
Consumentenprijsindex (hicp)	11,6%	2,9%	3,2%

Werkelijke inflatiecijfer 2022 en prognose 2023 fors hoger uitgekomen dan eerder was ingeschat

Consumentenprijsindex (hicp)	2022	2023	2024
Centraal economisch plan 2022	5,9%	2,2%	0,0%
Centraal economisch plan 2023	11,6%	2,9%	3,2%
Verschil	**5,7%**	**0,7%**	**3,2%**

MOERDIJK

De tariefberekening 2024

- Tarieven 2022 en 2023 waren achteraf gezien dus te laag geïndexeerd

	2022	2023	2024	
Verschil	**5,7%**	**0,7%**	**3,2%**	**9,6% (tariefbijstelling 2024)**

- **Juli 2023**:

  Uitgangspunten tariefontwikkeling 2024 vastgesteld (Kadernota 2024)

- **December 2023**:

  Belastingtarieven 2024 vastgesteld (formele eis)

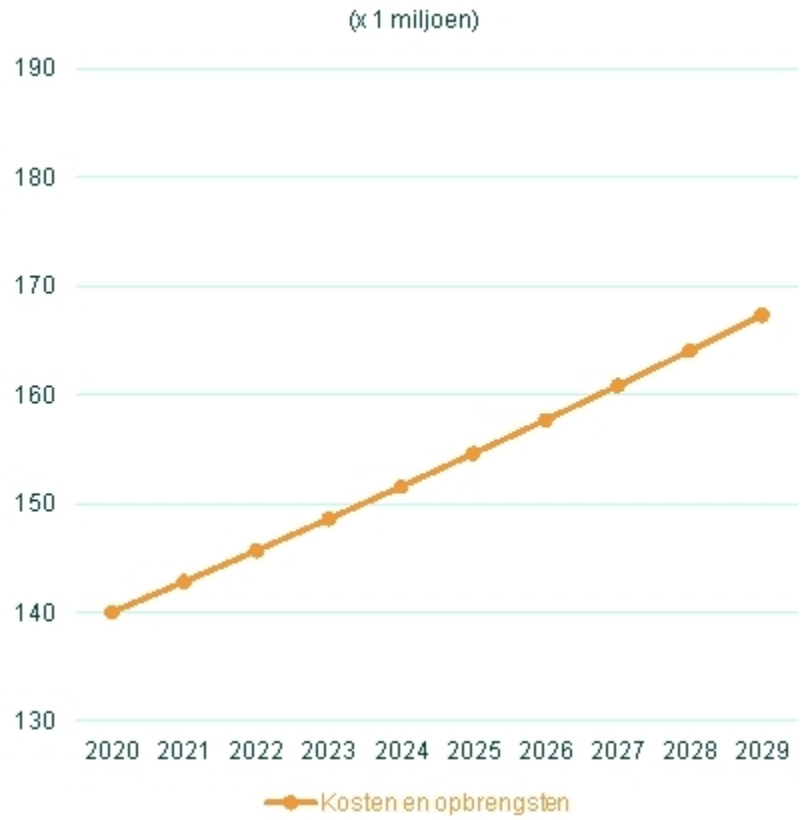
MOERDIJK

Waarom passen we over voorgaande jaren een correctie toe?

Niet corrigeren heeft een structureel effect

- **Uitgangspunt A:**
  - Kosten stijgen jaarlijks met 2%
  - Opbrengsten jaarlijks indexeren met 2%

- **Resultaat:**
  - Opbrengsten en kosten zijn in evenwicht

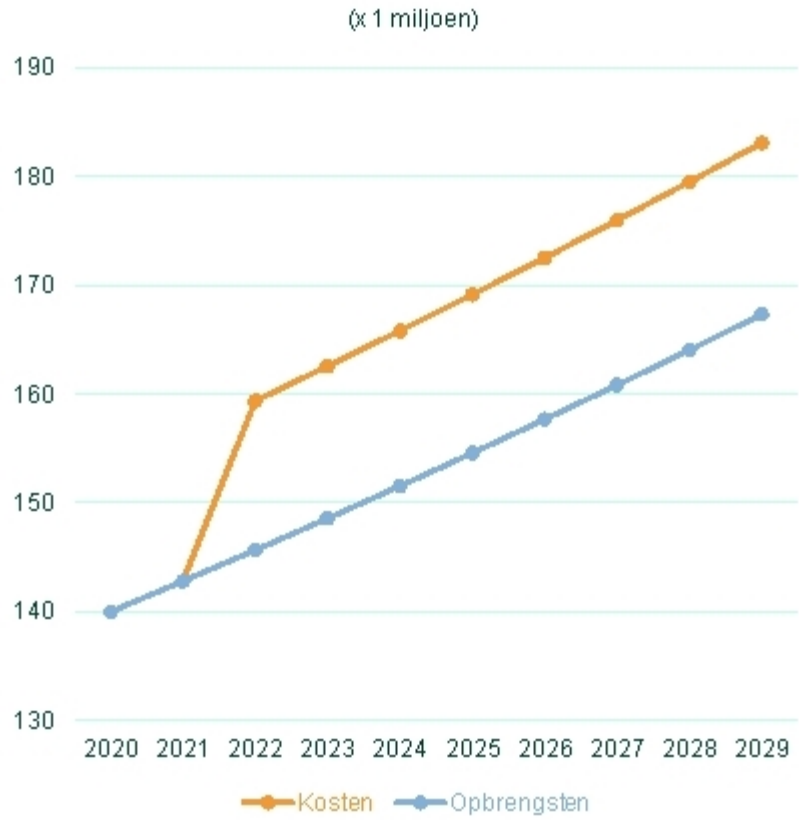

MOERDIJK

Waarom passen we over voorgaande jaren een correctie toe?

- **Uitgangspunt B**
  - Kosten stijgen in 2022 incidenteel met 11,6%
  - Opbrengsten jaarlijks indexeren met 2%
  - **Geen correctie toepassen** i.v.m. kostenstijging

- **Resultaat:**
  - Kosten en opbrengsten zijn niet in evenwicht
  - Verschil loopt steeds verder op

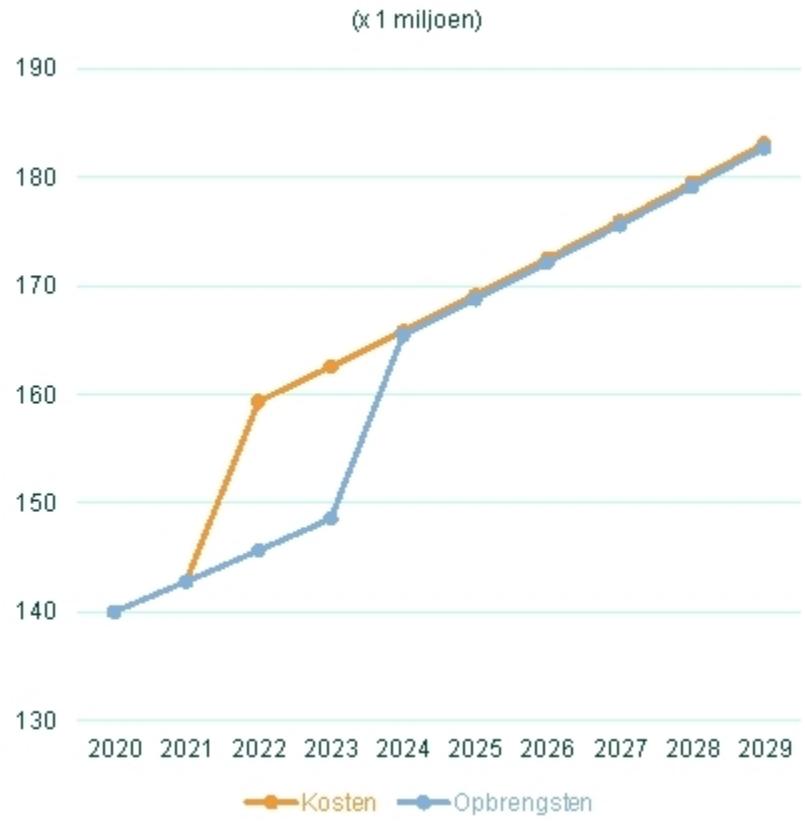

MOERDIJK

Waarom passen we over voorgaande jaren een correctie toe?

- **Uitgangspunt C** (werkwijze gemeente Moerdijk)
  - Kosten stijgen in 2022 incidenteel met 11,6%
  - Opbrengsten jaarlijks indexeren met 2%
  - **Wel correctie toepassen** i.v.m. kostenstijging

- **Resultaat**
  - Opbrengsten brengen we (met enige vertraging) weer in evenwicht met kosten.

MOERDIJK

Correctie werkt ook andersom…

- Ook een kostendaling wordt verrekend in de tariefberekeningen
- Voorbeeld Kadernota 2022:

10. Tariefontwikkeling OZB en toeristenbelasting 1,2%

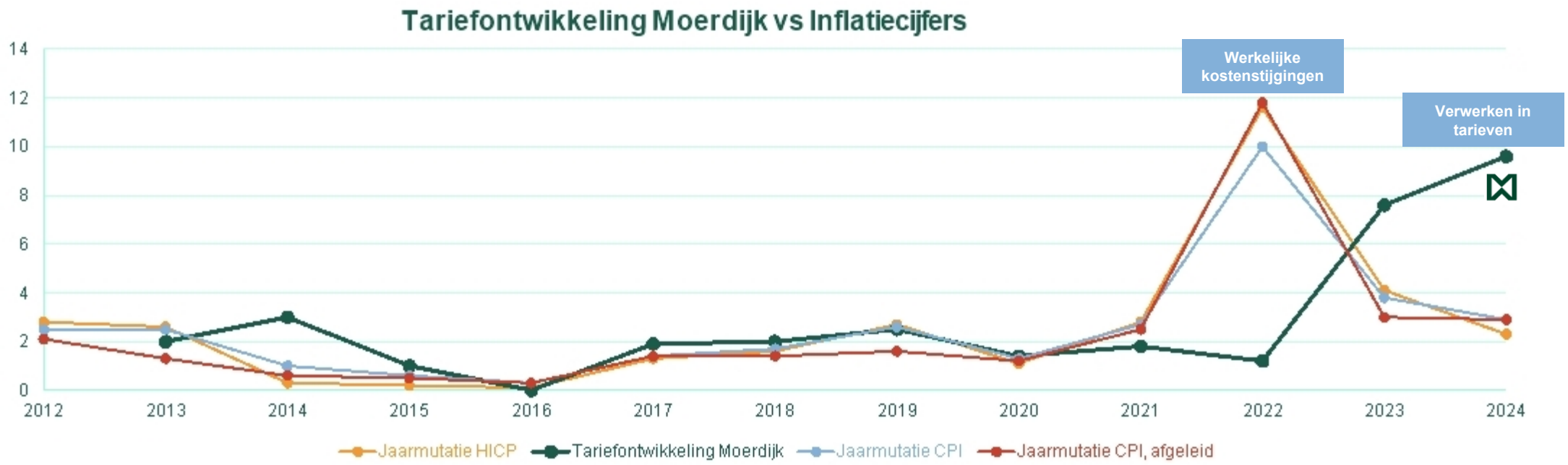
Toelichting:

De tariefontwikkeling voor OZB en toeristenbelasting wordt gebaseerd op de prognose voor de prijsontwikkeling uit het Centraal Economisch Plan van het C.P.B. Voor 2022 is de prognose 1,4%. Gebruikelijk is dit percentage bij te stellen met de werkelijke uitkomsten voor het lopende begrotingsjaar. Voor 2021 is uitgegaan van 1,6%, terwijl dit nu bijgesteld is naar 1,9%. Dit jaar doet zich echter nog een belangrijke ontwikkeling voor. Mede door de effecten van de coronacrisis blijkt het percentage voor 2020 0,5% lager uit te vallen dan waarmee toe nu toe rekening is gehouden.

Voor 2022 corrigeren wij daarom de prognose met -0,2%.

MOERDIJK

Hoe verhoudt deze correctie zich tot de inflatiecijfers?

MOERDIJK

Uitzonderlijke stijging 2022 - gemeentefonds

VNG ONDERWERPEN NIEUWS AGENDA

Home / Nieuws / Extra accres gemeentefonds 2023 voor inflatiecorrectie 2022

Extra accres gemeentefonds 2023 voor inflatiecorrectie 2022

Nieuws

Sinds het uitkomen van het Centraal Economisch Plan (CEP) in maart 2022 ligt de prijsontwikkeling aanzienlijk hoger. Toch was de raming van het CEP destijds de definitieve raming voor het deel van het accres dat voor het opvangen van prijsontwikkelingen is bedoeld. Deze dekking voor gemeente-uitgaven is daarmee voor het jaar 2022 niet volledig geïndexeerd. **Dit werkt structureel door op de gemeentebegrotingen.**

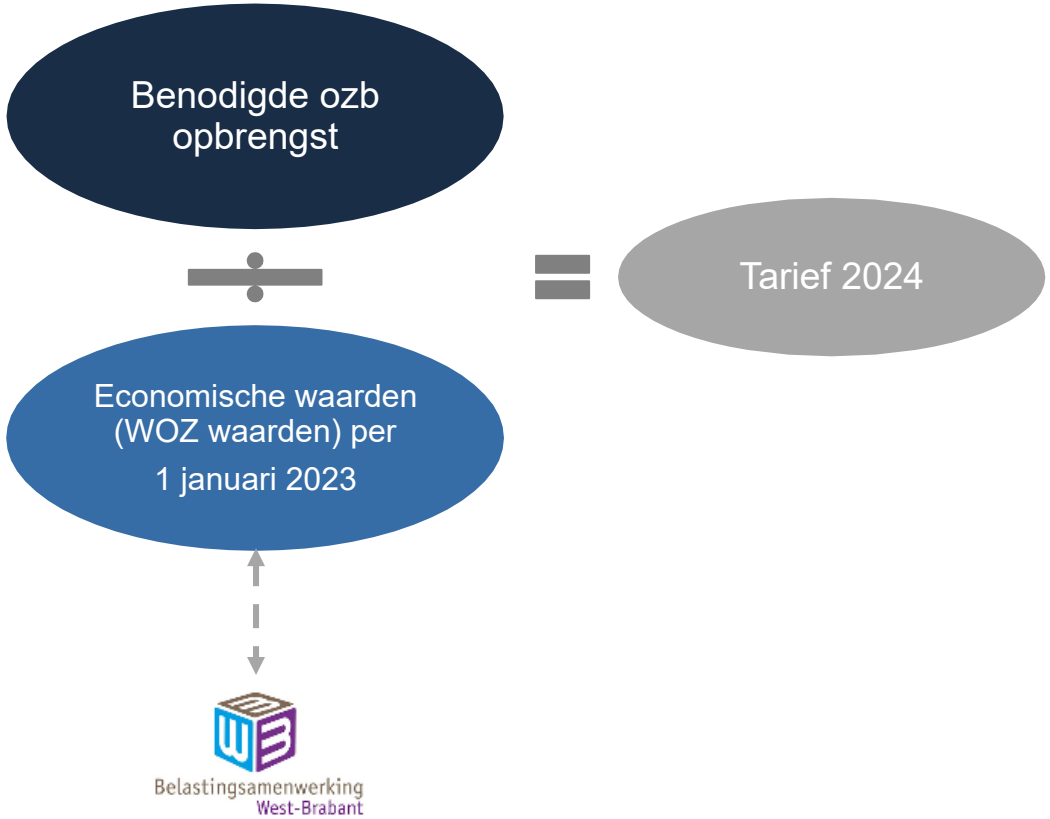
Vanwege de uitzonderlijke stijging van de prijzen sinds het uitkeren van de prijsbijstelling voor het jaar 2022 met de meicirculaire, wijkt het kabinet eenmalig af van de reguliere systematiek. Bij de Voorjaarsnota 2023 en dus de Meicirculaire 2023 wil het kabinet nu een **extra prijsbijstelling uit te keren die terugkijkt naar het jaar 2022**. Dit extra accres wordt dan gebaseerd op de desbetreffende indices voor prijsontwikkelingen voor het jaar 2022 van het Centraal Economisch Plan 2023.

MOERDIJK

3. De OZB nader bekeken

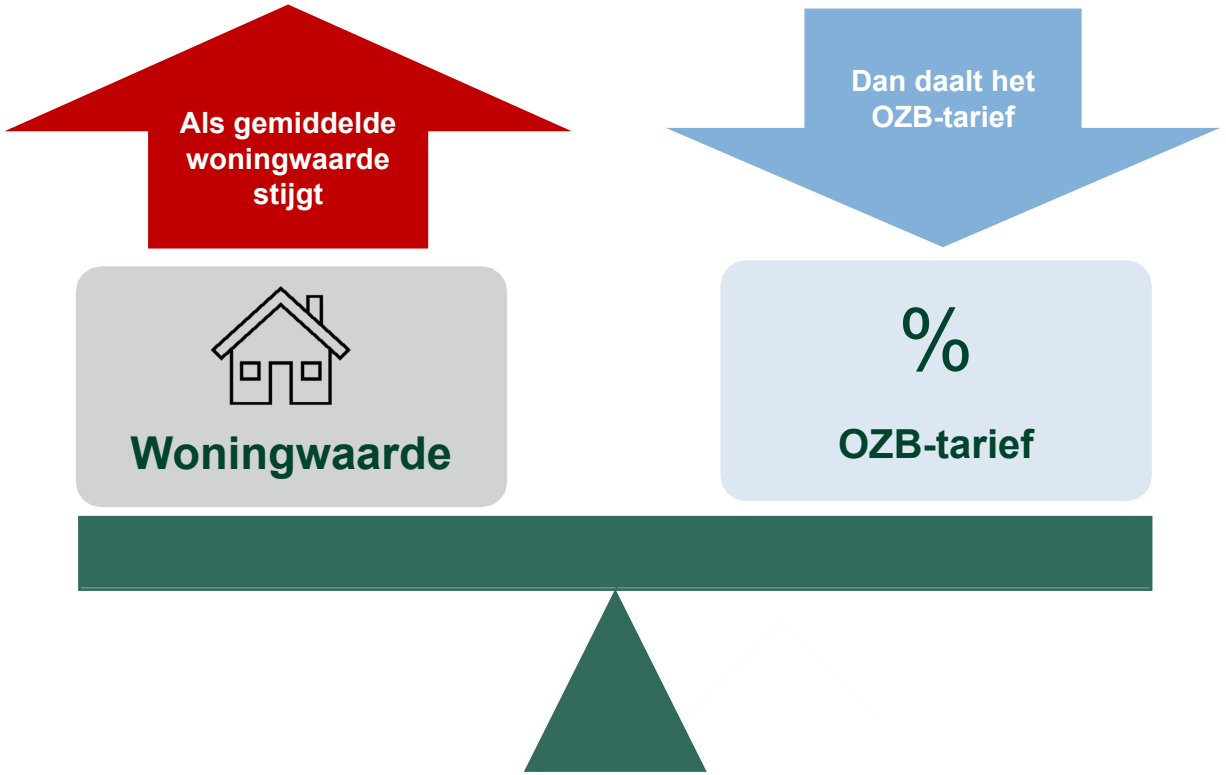
Hoe worden de OZB tarieven berekend?

- De **benodigde OZB opbrengst** wordt berekend door deze te indexeren met in de Kadernota vastgestelde percentage (2024: 9,6%)
- Deze benodigde opbrengst wordt **gedeeld door de economische waarden (WOZ waarden) van alle panden** in de gemeente Moerdijk met peildatum 1 januari (jaar t-1)
- Daar komt het **tarief (%)** uit wat gehanteerd moet worden om de benodigde opbrengst te kunnen realiseren

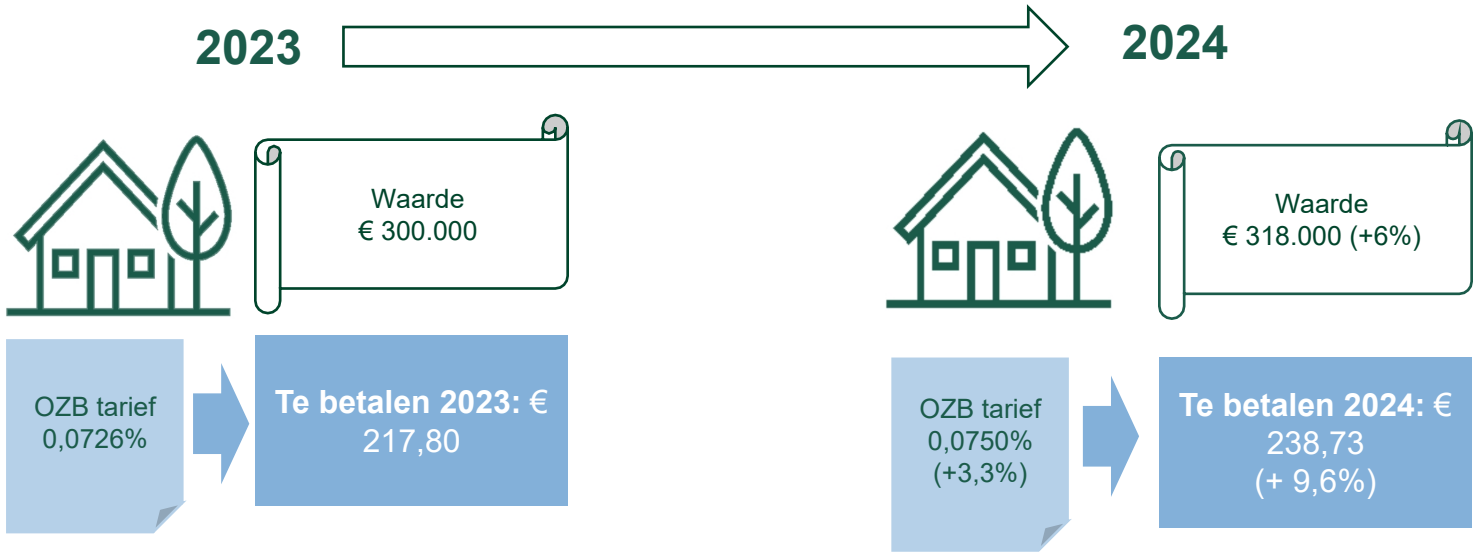
MOERDIJK

Hierbij houden we rekening met de waardestijging van panden

MOERDIJK

Een voorbeeld:

Tarieven worden dusdanig berekend dat gemiddelde aanslag ozb 9,6% hoger (dus alleen inflatiecorrectie) zal liggen dan de aanslag over 2023.

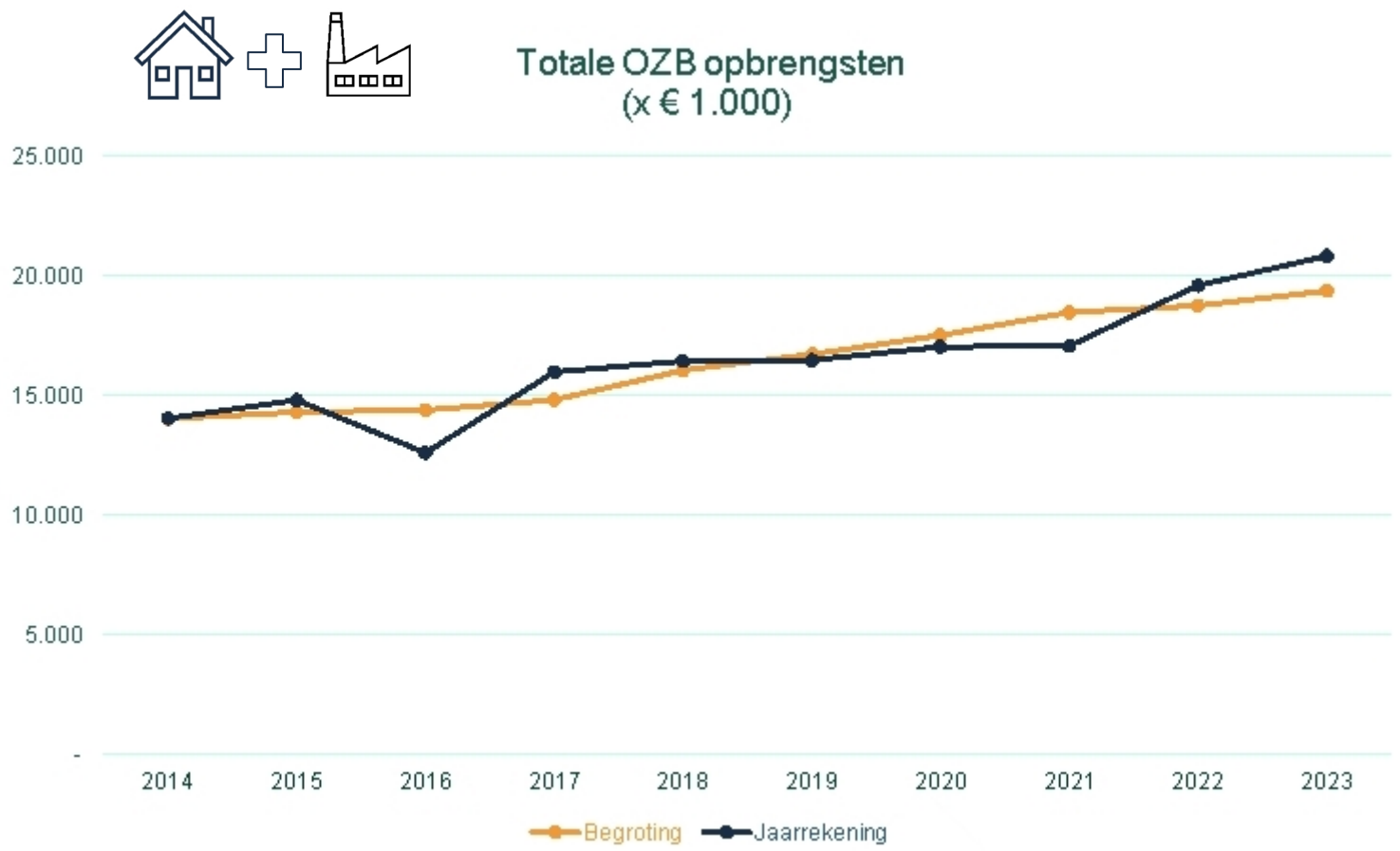
MOERDIJK

Welke factoren zijn van invloed op de uiteindelijke opbrengsten (OZB)?

MOERDIJK

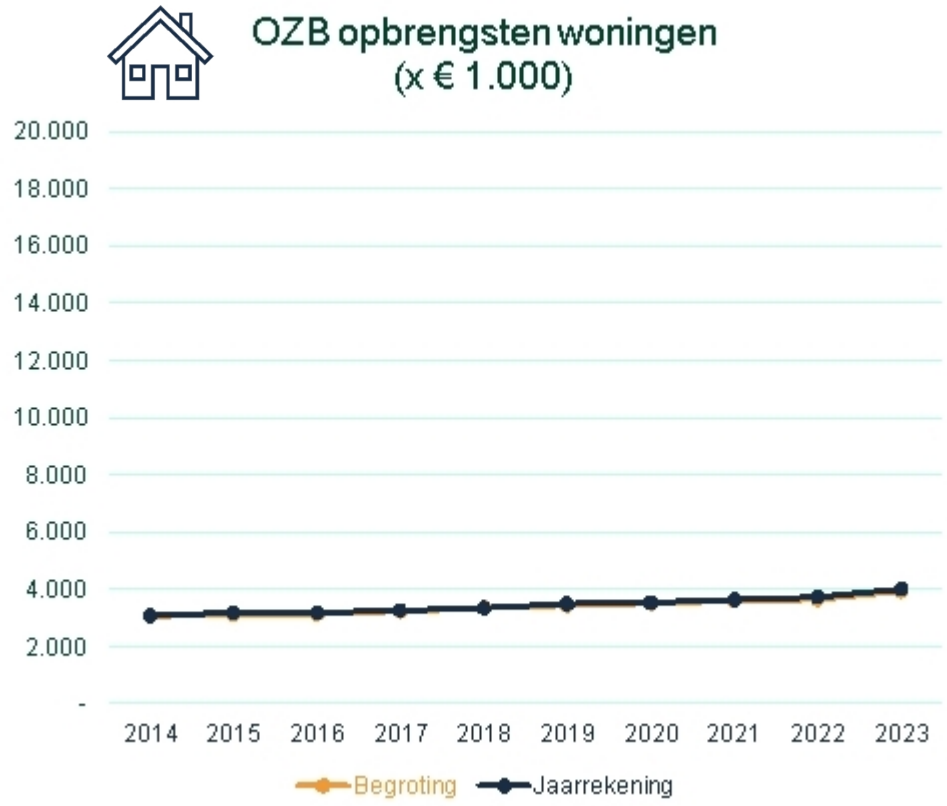
De ozb opbrengsten (begroot en werkelijk)

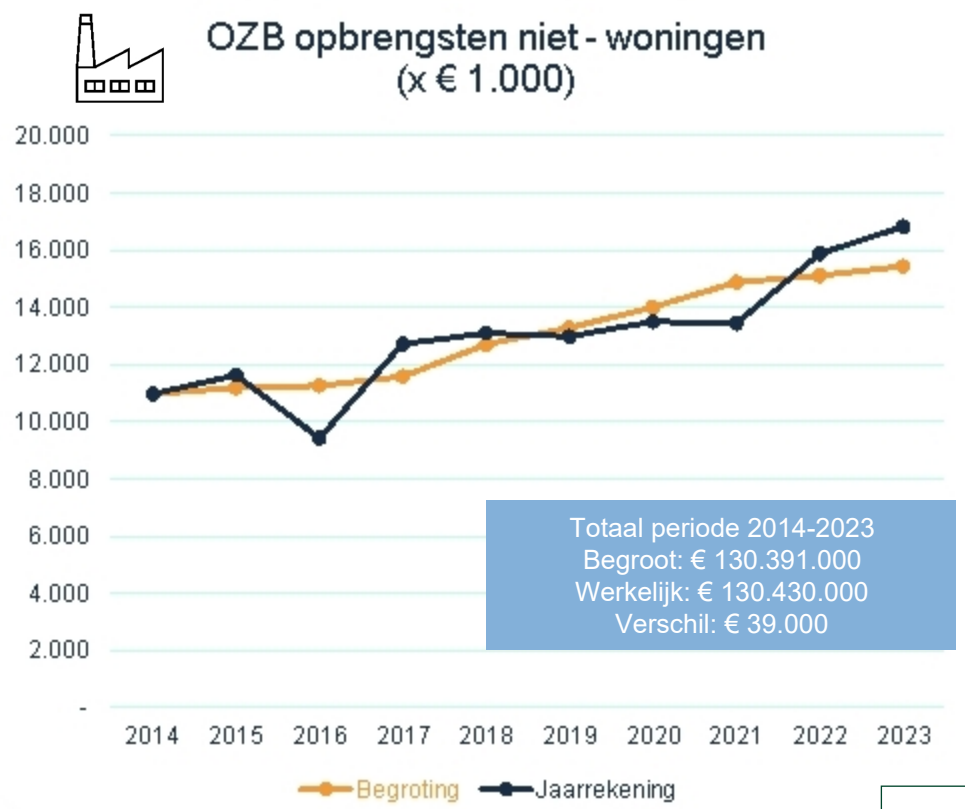

Bron: Paragraaf lokale heffingen begroting en jaarrekening
* Werkelijk 2023 = raming 2e berap 2023

MOERDIJK

De ozb opbrengsten (begroot en werkelijk)

Bron: Paragraaf lokale heffingen begroting en jaarrekening
* Werkelijk 2023 = raming 2e berap 2023

MOERDIJK

4. Nadere duiding / perspectief

MOERDIJK

Hoe verhoudt Moerdijk zich tot andere gemeenten?

www.Coelo.nl

Veel vergelijkingscijfers beschikbaar

Aandachtspunt:

Vergelijken van tarieven op zich zegt niet alles

- Laag tarief in combinatie met een hoge grondslag (woningwaarde) kan tot een hoge belastingaanslag leiden
- Gemeente met veel dure (bedrijfs)panden behaalt met een bepaald tarief een hogere opbrengst
- Dergelijke verschillen in belastinggrondslag worden via het verdeelsysteem gemeentefonds gedeeltelijk gecompenseerd

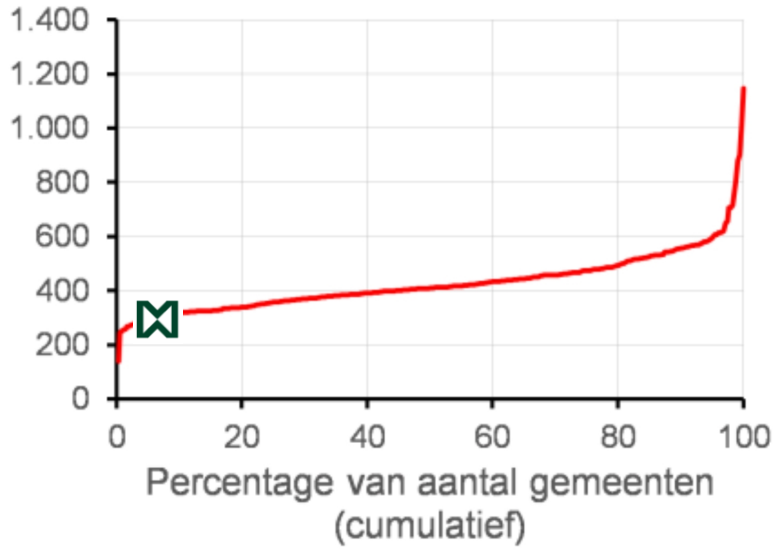

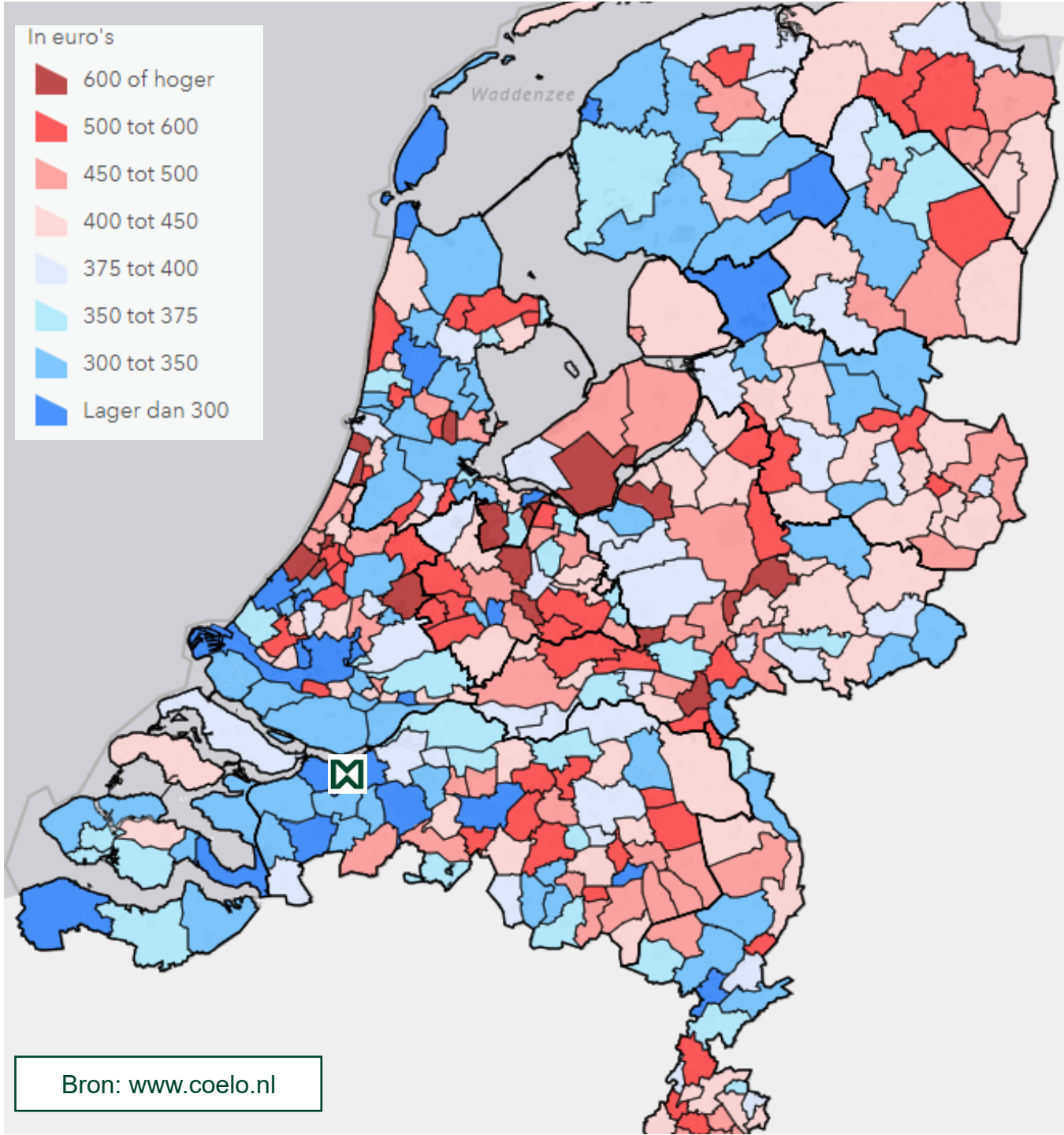
MOERDIJK

OZB aanslag gemiddelde woningwaarde

Gemiddelde OZB aanslag 2023:

- Gemeente Moerdijk: € 281
- Landelijk gemiddelde: € 403

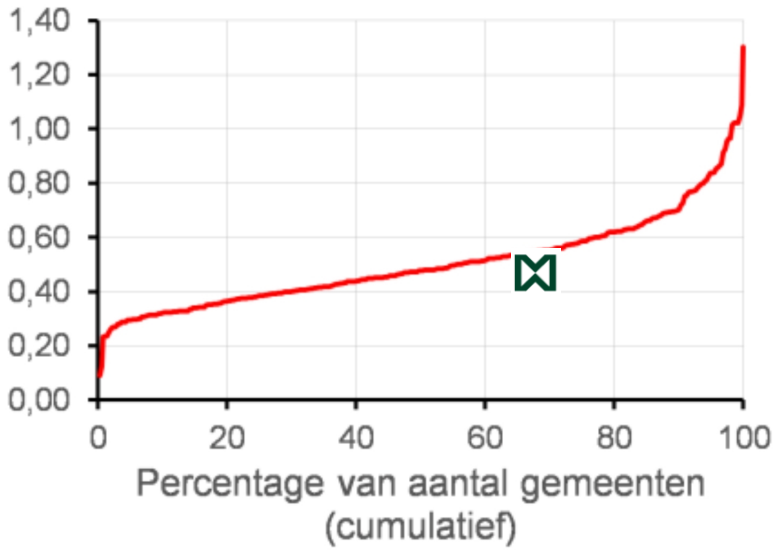

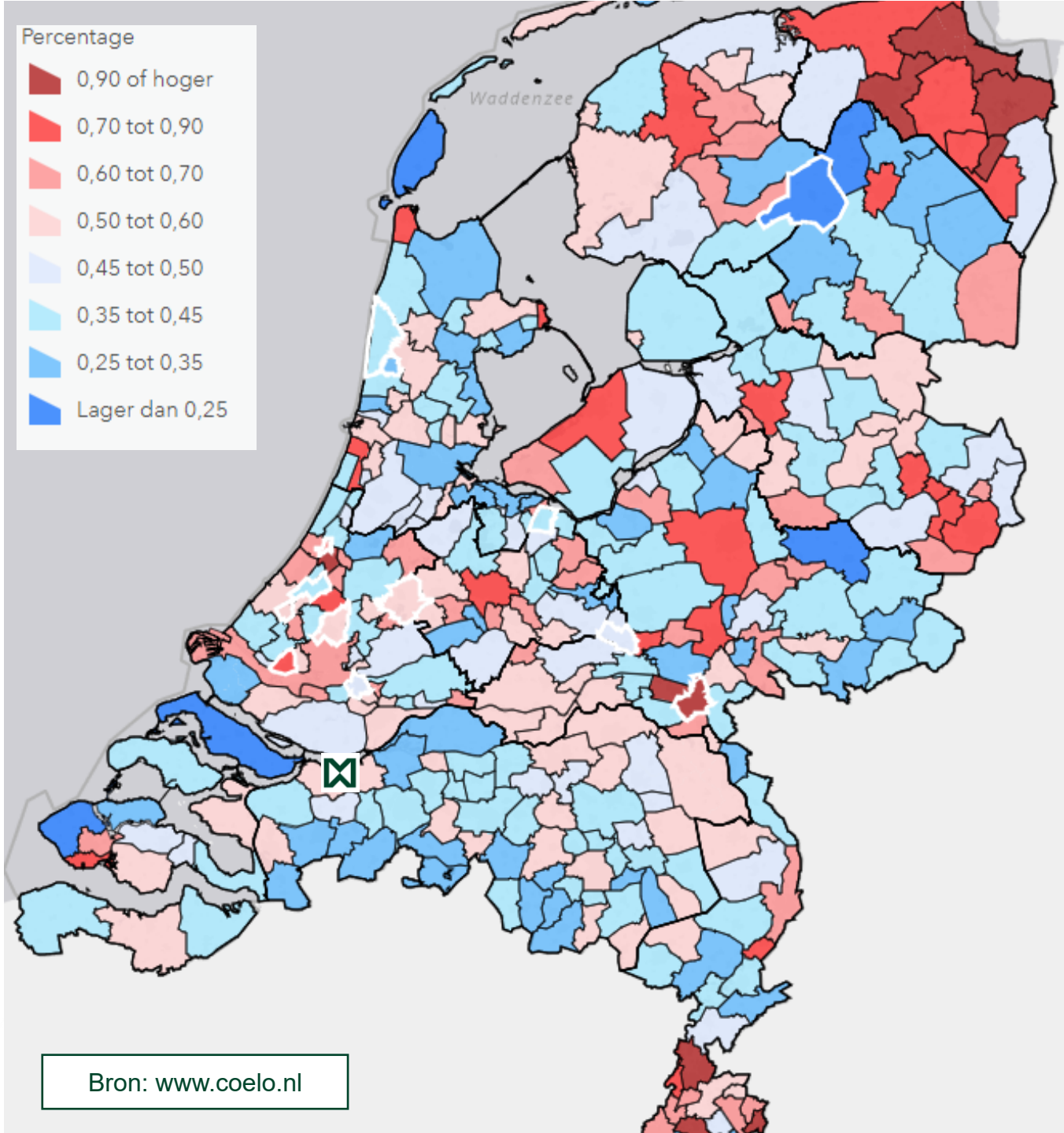
Bron: www.coelo.nl

OZB tarief niet-woning

OZB tarief 2023 (eigenaar + gebruiker):

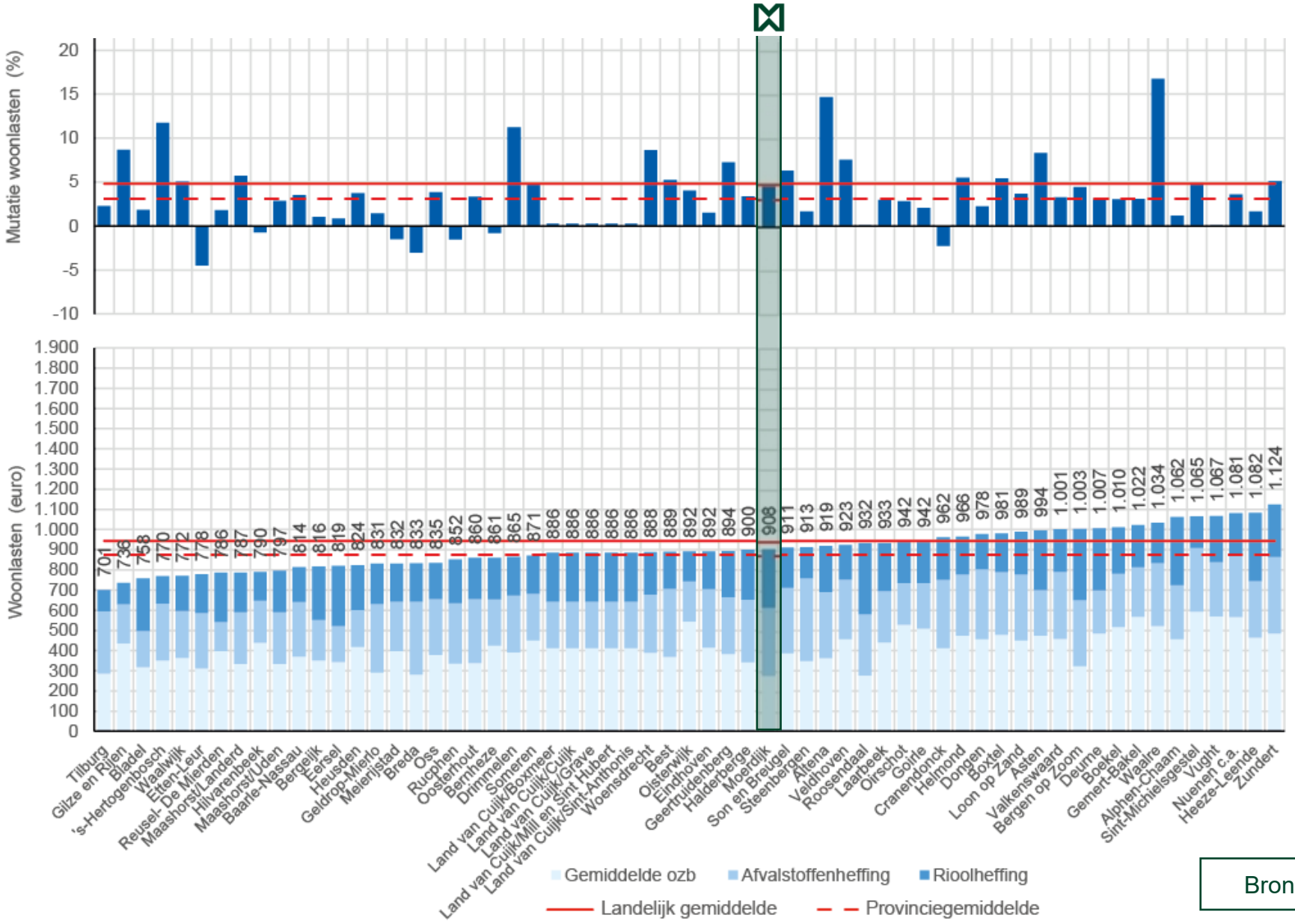
- Gemeente Moerdijk: 0,5771%
- Landelijk gemiddelde: 0,5381%

Bron: www.coelo.nl

Benchmark totale woonlasten 2023 per gemeente

Bron: www.coelo.nl

MOERDIJK

Conclusie

Conclusie

- We indexeren de tarieven om de **inkomsten te laten meebewegen met de kostenstijgingen** zodat we ook in de toekomst de gemeentelijke voorzieningen kunnen blijven bekostigen

- Daarvoor gebruiken we de breed bekende en internationaal gehanteerde **geharmoniseerde consumentenprijsindex** (hicp)

- In **2022 extreme kostenstijgingen** die nog niet (volledig) waren verrekend in de tarieven en daarom alsnog in de tariefberekening 2024 zijn verwerkt

- De **gerealiseerde OZB-opbrengsten** liggen **in lijn met wat we vooraf begroten**

- De **gemiddelde woonlasten** komen overeen met het **landelijk gemiddelde**

Vragen en hoe verder?

Vragen en hoe verder?

- Er moet een systematiek zijn waarmee de inkomsten in evenwicht worden gehouden met de kostenontwikkelingen
- Voorstel om bestendige gedragslijn en systematiek voort te zetten
- Kadernota het moment om kaders hierover vast te stellen

MOERDIJK